

Codice del candidato:

Državni izpitni center

SESSIONE PRIMAVERILE

SLOVENO COME LINGUA SECONDA NEL TERRITORIO BILINGUE DELL'ISTRIA SLOVENA

Prova d'esame 1

- A) Comprensione del testo
B) Conoscenza e uso della lingua, produzione di una tipologia testuale breve

Venerdì, 11 giugno 2010 / 90 minuti (30 + 60)

Al candidato è consentito l'uso della penna stilografica o della penna a sfera.

Il candidato riceve una scheda di valutazione e un allegato staccabile contenente il testo oggetto della prova.

MATURITÀ GENERALE

INDICAZIONI PER IL CANDIDATO

Leggete con attenzione le seguenti indicazioni.

Non aprite la prova d'esame e non iniziate a svolgerla prima del via dell'insegnante preposto.

Incollate o scrivete il vostro numero di codice negli spazi appositi su questa pagina in alto a destra e sulla scheda di valutazione.

La prova d'esame si compone di due parti, denominate A e B. Il tempo a disposizione per l'esecuzione dell'intera prova è di 90 minuti: vi consigliamo di dedicare 30 minuti alla risoluzione della parte A, e 60 minuti a quella della parte B.

La prova d'esame contiene 7 quesiti per la parte A e 15 quesiti per la parte B. Potete conseguire fino a un massimo di 20 punti nella parte A e 70 punti nella parte B, per un totale di 90 punti. Il punteggio conseguibile in ciascun quesito viene di volta in volta espressamente indicato.

Scrivete le vostre risposte negli spazi appositamente previsti **all'interno della prova** utilizzando la penna stilografica o la penna a sfera. Scrivete in modo leggibile: in caso di errore, tracciate un segno sulla risposta scorretta e scrivete accanto ad essa quella corretta. Alle risposte e alle correzioni scritte in modo illeggibile verrà assegnato il punteggio di zero (0).

Abbiate fiducia in voi stessi e nelle vostre capacità. Vi auguriamo buon lavoro.

La prova si compone di 12 pagine, di cui 3 bianche.

Izhodiščno besedilo k 1. izpitni poli

Izhodiščno besedilo: Praznik svete Lucije – priljubljen švedski praznik. Priloga Dela Le Monde diplomatique. Dec. 2008. Str. 22.

Praznik svete Lucije – priljubljen švedski praznik

»Slovesnost ob prazniku svete Lucije, www.imagebank.sweden.se,
fotograf: Johnny Franzen/avtorska zaščita: Johnny Franzen«

Dan svete Lucije vključuje tradicionalne oblike praznovanja predvsem v Skandinaviji, delih ZDA in v južni Evropi. Praznujejo ga na Švedskem, Danskem, Norveškem, Finskem, v Estoniji, Italiji, Bosni, Islandiji ter na Hrvaškem.

Korenine praznika je mogoče zaslediti v sveti Luciji iz Sirakuz, mučenici, ki je umrla leta 304. Legenda pravi, da je bila Lucija dekle, ki se ni hotelo poročiti z ženinom, ki ji ga je izbrala mati. Ko je o zavrnitvi slišal njen bodoči mož, jo je ukazal zažgati, a se je ogenj ni hotel dotakniti. V goreči molitvi je padla v globoko zamaknjenost in njeno telo je bilo tako težko, da je ni prestavila niti volovska vprega. Legenda govori, da si je Lucija sama izkopala oči in jih poslala svojemu zaročencu, da bi se ga znebila, angel pa ji je potem prinesel nove. Zato je danes večkrat upodobljena z zlatim pladnjem, na katerem je par oči.

Prvi zapisi praznovanja svete Lucije na Švedskem segajo v leto 1764. Takrat so bili ljudje prepričani, da je noč trinajstega decembra najdaljša v vsem letu in polna skrivnosti. Verjeli so, da to noč spregovorijo domače živali. Dekleta so to noč sanjala, s katerim fantom se bodo poročila, seveda pa so morala pred spanjem prebrati posebne verze. Vsi ljudje so bili zelo oprezni, saj se ni smelo vrteti nobeno kolo, kolovrati so samevali, z vozovi niso šli na pot. Verjeli so tudi, da je Lucija, ki goduje na ta dan, mati vseh podzemskih živali.

Lucijin praznik na Švedskem je miren in prijazen – pomeni svetlobo in toploto, saj se na ta dan pije vroča kava ali kuhano vino, imenovano »glögg«, je pa se tradicionalno švedsko žafranovo pecivo »lussekatter«.

Praznik Švedi slavijo s procesijo, kjer izbrano dekle, ki simbolizira sv. Lucijo, s krono iz sveč na glavi hodi na čelu

procesije, ostala dekleta pa mu sledijo s svečami v rokah. Sveče simbolizirajo ogenj, ki ni hotel vzeti Lucijinega življenja, ko je bila obsojena na smrt s sežigom. To je verjetno tudi razlog, zakaj se je običaj ohranil predvsem v severnih državah, kjer so noči v novembru in decembru zelo temne in dolge in je zato ideja o svetlobi, ki premaga temo še toliko bolj privlačna. Ženske v sprevodu pojejo Lucijino pesem na tradicionalni napev neapeljske Santa Lucie.

Čeprav dan svete Lucije ni uradni praznik na Švedskem, je vseeno zelo priljubljen. Trinajstega decembra pridejo vsi predčasno na svoja delovna mesta, da pred delom popijejo kavo ali »glögg« ter se posladkajo s pecivom. Piškote drug drugemu ponujajo z lepimi željami: »Pojej piškotek za prijaznost in ljubeznivost v naslednjem letu.« Tudi šolarji, dijaki in študenti se družijo in obdarijo s piškoti. Na univerzah se študenti udeležijo velike uradne večerje z zabavo, saj je to ponavadi zadnja priložnost za skupno praznovanje, preden gre večina domov k družinam za božične praznike.

Švedi jemljejo tradicionalno slavljenje Lucije kot praznik luči, ki naj bi prinesel nekaj svetlobe v njihova življenja sredi temačnih zimskih dni. In kamorkoli po svetu se selijo, vzamejo Lucijo s seboj. Švedi v Sloveniji so letos proslavili praznik v rezidenci švedske veleposlanice Inger Ultvedt v petek, 12. decembra. V Lucijinem sprevodu so bili otroci švedskih družin ter nekateri študenti švedskega jezika v Sloveniji. Svečano vzdušje so ustvarili tudi člani slovenskega jazz zбора Perpetuum Jazzile, ki so ob tej priložnosti zapeli nekaj božičnih ter novoletnih pesmi. Vsem tistim, ki bi radi doživeli Lucijin praznik v Sloveniji, pa se ponuja priložnost v soboto, 13. decembra, ob 17.30 uri v Narodnem muzeju, kjer bodo študenti švedskega jezika v Sloveniji približali ta praznik tudi Slovencem.

Pagina bianca

A) Bralno razumevanje

Natančno preberite besedilo in rešite naloge.

1. 13. decembra goduje Lucija.

(1 točka)

DA   NE

2. Kdo je sveto Lucijo obsodil na smrt in zakaj?

_____

(3 točke)

3. Zakaj je s sveto Lucijo povezan ogenj?

_____

(4 točke)

4. Ali je v besedilu naveden točen razlog, zakaj Švedi praznujejo praznik svete Lucije?

(2 točki)

DA   NE

5. S čim avtor povezuje praznovanje svete Lucije in severne dežele?

_____

(4 točke)

6. Kaj Švedom pomeni praznik svete Lucije?

_____

(3 točke)

7. Napišite vir, iz katerega je vzeta fotografija v besedilu.

_____

(3 točke)

B) Poznavanje jezika, tvorjenje kratke besedilne vrste

1. Določite vrsto odvisnikov in ponazorite sestavo povedi s S-ji:

Verjeli so tudi, da je Lucija, ki goduje na ta dan, mati vseh podzemnih živali.

PRIKAZ

POIMENOVANJE ODVISNIKOV

(3 točke)

2. Naslednji enostavčni povedi povežite v eno dvostavčno poved, in sicer v priredno zvezo in podredno zvezo stavkov. Pri pretvorbi pazite, da se besede ne ponavljajo. Ponovitve ustrezno odpravite.

Lucija je zavrnila bodočega moža. Njen bodoči mož je ukazal Lucijo zažgati.

priredna zveza stavkov

---

podredna zveza stavkov

(4 točke)

3. Iz naslednjih besed: *ob, ta, praznik, piti, vroč, kava, posladkati se, z, žafranov, pecivo* tvorite štiri povedi, in sicer tako, da bodo izražale avtorjevo:

a) željo _____

b) ukaz _____

c) vprašanje _____

č) trditev _____

(4 točke)

4. Katere stavčnočlenske vloge ima beseda praznik v naslednjih povedih?

a) Lucijin praznik na Švedskem je miren in prijazen.

---

b) Korenine praznika je mogoče zaslediti v daljni preteklosti.

---

c) Za praznik svete Lucije se Švedi obdarijo s piškotki.

(3 točke)

5. Poved *Korenine praznika je mogoče zaslediti v daljni preteklosti* postavite v nikalno obliko.

(2 točki)

6. Naslednjim besedam pripišite ustrezno pomensko razlago

1. procesija ____	a) previdnost, pazljivost
2. tradicija ____	b) popolna prevzetost
3. atmosfera ____	c) vzdušje
4. zamaknjenost ____	č) verski sprevod
5. opreznost ____	d) običaj
	e) natančnost

(5 točk)

7. Števniki v povedi zapišite s črkami.

Prvi zapisi praznovanja svete Lucije na Švedskem segajo v leto 1764.

(1 točka)

Preoblikujte zgornjo poved tako, da boste glavni števniki zamenjali z vrstilnimi (vrstilni števniki zapišite s števki in ne s črkami).

(1 točka)

8. Iz naslednjih besednih zvez tvorite pridevnike.

- a) južna Evropa _____
- b) pred časom _____
- c) božič in novo leto _____
- č) zabava z glasbo _____

(4 točke)

9. Samostalnike postavite v orodnik dvojine in rodilnik množine.

orodnik dv.

rodilnik mn.

priložnost	_____	_____
večerja	_____	_____
pesem	_____	_____
mož	_____	_____
dekle	_____	_____
mati	_____	_____
luč	_____	_____

(7 točk)

10. Naslednjim glagolom določite glagolski vid in jim pripišite nasproten vidski par.

glagolski vid

vidski par

a) prestaviti	_____	_____
b) vrteti	_____	_____
c) prebrati	_____	_____
č) udeležiti se	_____	_____

(4 točke)

11. Na predvidena mesta zapišite po en primer za zahtevane besedne vrste iz iste besedne družine.

glagol	pridevnik	samostalnik
_____	_____	vprega
_____	sladek	_____
premagati	_____	_____
		(3 točke)

12. Zapišite manjkajoče oblike za pridevnike.

osnovnik	primernik	presežnik
_____	_____	najdaljša
temen	_____	_____
priljubljen	_____	_____
_____	slajši	_____
		(4 točke)

13. Zapišite ustrezne predložne zveze za izražanje prostorskih razmerij.

	Kje?	Od kod?	Kam?
Švedska	_____	_____	_____
Narodni muzej	_____	_____	_____
Časopis	_____	_____	_____
Pladenj	_____	_____	_____
			(4 točke)

14. Glagolu dopišite samostalnik v ustreznem sklonu in v oklepaju navedite, za kateri sklon gre.

verjeti _____ ( )
 poročiti se _____ ( )
 prestaviti _____ ( )

(6 točk)

Pagina bianca

Pagina bianca